

Fidoyilik –
Vatanga xizmat demak!

1913-yil aprel oyidan chiqa boshlagan

www.zarnews.uz

https://www.facebook.com/zarnews.uz

2024-yil 8-fevral, payshanba,

16 (23.893)-son

KUN
HIKMATI

Dunyoda
oltindan
boshqa ham
zanglamaydigan
narsalar bor

Kuchli kengash, hisobdor va tashabbuskor hokim

Shu yilning 2-fevral kuni O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Mahalliy davlat hokimiysi vakillik organlarining faoliyati samaradorligini yanada oshirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi farmoni qabul qilindi

Farmon bilan O'zbekiston mahalliy boshqaruvi tarixida birinchi marotaba mahalliy davlat hokimiysi organlari faoliyatini yangi model – "Kuchli Kengash, hisobdor va tashabbuskor hokim" tamoyili assosida isloq qilishga qaratilgan qator qoidalar belgilab berildi.

Birinchidan, jamiyat va davlat hayotining muhim masalalarini hal etishda ushbu hududda istiqomat qilayotgan aholining fikrini inobatga olish, mahalliy davlat hokimiysi vakillik organlarining rolini oshirish maqsadida ta'lif, atrof-muhitni muhofaza qilish, shaharsozlik, transport va hududning infratuzilmasini rivojlantirishga qaratilgan 33 ta vakolat Kengashlar ixtiyoriga o'tkazilmoqda. Jumladan:

SAMARQAND va GRODNO

HAMKORLIGI MADANIY ALOQALARDAN BOSHLANADI

Belarus Respublikasining Grodno viloyati gubernatori Vladimir Karanik boshchiligidagi delegatsiya 6 fevral kuni Samarcanda bo'ldi.

Viloyat hokimi Erkinjon Turdimov bilan o'tkazilgan uchrashuvda tomonlar o'zaro hamkorlik aloqalarini yo'liga qo'yish va rivojlantirish istiqbollarini muhokama qildilar.

Erkinjon Turdimov O'zbekiston va Belarus Respublikasi o'rtaсидаги hamkorlik mustahкам asosaga ega ekanligini ta'kidlagan holda o'zaro manfaatlari aloqalarini rivojlantirish yo'nalişlariga e'tibor qaratdi. Jumladan, ayni paytda Belarus tibbiyoti jahonda yuqori sur'atda rivojlanib borayotgani qayd etildi. Ayniqsa, ona va bola salomatligini muhofaza qilish borasidagi natijalar bu mamlakat tibbiyotning rivojlanish tendensiyalarini o'rganishi taqozo qiladi. Shu munosabat bilan tibbiyot sohasida mutaxassislardan almashinuvini yo'iga qo'yish, hamkorlikda ta'lif dasturlarini amalga oshirish zarurligi ta'kidlandi.

Shuningdek, uchrashuvda axborot texnologiyalari, ilm-fan, madaniyat va turizm sohalarida hamkorlikni yo'iga qo'yish bo'yicha takliflar o'rta ga tashlandi. Hamkorlikni mustahkamlash uchun, avvalo, madaniy aloqalar rivojanishini ta'kidlagan E.Turdimov ikki mintaqalari shaharlar o'rtaaside birodarlari aloqalarini yo'iga qo'yish, Samarcanda Grodno shahri kunlarini, Grodnoda Samarcand kunlarini o'tkazish taklifini bildirdi.

Vladimir Karanik samimiy qabul uchun Erkinjon Turdimovga minnatdorlik bildirib, O'zbekis-

ton va Belarus o'rtaşıdagı mustahkam hamkorlik aloqalarining hududlar miqyosida rivojlantirilishi har ikki tomon uchun ham manfaatlari bo'lishini ta'kidladi. Tibbiyot sohasida mutaxassislardan, talabalar tajriba almashtinuv bo'yicha hamkorlikni yo'iga qo'yish borasidagi taklifi qo'llab-quvvatlashini bildirib, qishloq xo'jaligi sohasida ilmiy va texnikaviy hamkorlikni amalga oshirish borasida ulkan imkoniyatlar mavjudligini qayd etdi. Xususan, gubernator qishloq xo'jaligi texnikalari, mahsulotlarni qayta ishlash texnologiyalari bo'yicha ham samarali loyihalarni amalga oshirish imkoniyatlariga to'xtaldi. Tumanning ijtimoiy himoyaga muhujt fuqarolari uchun yaratilayotgan imkoniyatlar haqida ma'lumot berildi.

Uchrashuv yakunida ikki hudud o'rtaşıdagı hamkorlik aloqalarini rivojlantirish borasida aniq chora-tadbirlari belgilash lozimligi qayd etildi.

Tashrif davomida Grodno viloyati gubernatori Vladimir Karanik boshchiligidagi delegatsiya Samarcand shahrining diqqatga sazovor joylari bilan yaqindan tanishdi.

7-fevral kuni Toshkent shahrida O'zbekiston va Belarus hududlarining ikkinchi forumi bo'lib o'tdi. Unda viloyat hokimi Erkinjon Turdimov ishtirot etdi.

Forumda E.Turdimov viloyatimizda ikki davlat hududlari o'rtaaside sanoat, transport, qishloq xo'jaligi va iqtisodiyotning boshqa tarmoqlarida qo'shma loyihalarni amalga oshirish uchun qulay sharoit yaratilganligini ta'kidladi. Bu borada Samarcanda Grodno viloyati gubernatori Vladimir Karanik bilan viloyatlar o'rtaaside ikki tomonlama hamkorlik masalalari atroflichcha muhokama qilinganini e'tirof etdi.

- Samarcand viloyati yer osti boyliklari tabiiy resurslari - oltin, volfram, granit, marmar va boshqa foydali qazilmalgara boyligi, yangi texnologiyalarni

joriy etish, yuqori mahsulotlikka erishish, maksimal foyda olish uchun barcha zarur shart-sharoitlar yaratilganligi bilan alohida ahamiyatiga ega hudud, - dedi E.Turdimov.

- Shu munosabat bilan iqtisodiy hamkorlikning bir qator istiqbollari yo'nalişlarini aytib o'tmoqchiman.

Birinchidan, Samarcanda qishloq xo'jaligi mahsulotlarini chuqr qayta ishlash va chorvachilikni rivojlantirish bo'yicha loyihalarni amalga oshirish uchun imkoniyatlar mavjud.

Ikkinchidan, viloyat farmatsevtika sanoatini rivojlantirish uchun yetarli sharoitga ega.

Uchinchidan, bugungi kunda eng ilg'or yo'nalişlardan biri bo'lgan IT texnologiyalari sohasida ehtiyoj, shu bilan birga zarur imkoniyatlar bor. Masalan, viloyatimiz aholisining 60 foizini yoshlar tashkil etishini hisobga olsak, yiliga 15 mingdan ortiq IT mutaxassislari tayyorchashish mumkin. IT korxonalarini faoliyati uchun qo'shima shart-sharoitlar yaratish maqsadida Samarcand shahri markazidan eng kam ijara to'lov bilan barcha sharoitlarga ega bino ajratilgan.

Bugun hududlarimiz o'rtaşıdagı hamkorlikni rivojlantirish bo'yicha imzolangan «Yo'i xaritasi» Samarcand va Grodno viloyatları o'rtaaside o'zaro hamkorlikni yanada chuqurlashtirishga xizmat qiladi.

Oqdaryoda "Inson" ish boshladi

Tumanda "Inson" ijtimoiy xizmatlar markazi binosi foydalananishga topshirildi.

Shu munosabat bilan o'tkazilgan tadbida tuman hokimi Sh.Qudratov ishtirot etib, har bir tuman va shaharda yo'lg'a qo'yilayotgan professional ijtimoiy himoya tizimining ahamiyati, sohadagi oshirilayotgan islohotlar haqida to'xtaldi. Tumanning ijtimoiy himoyaga muhujt fuqarolari uchun yaratilayotgan imkoniyatlar haqida ma'lumot berildi.

"TABIAT CHEGARA BILMAYDI"

(Nature Knows No Borders)

2024-yil 12-17-fevral kunlari Samarcanda shu shior ostida yovvoyi hayonlarning ko'chib yuruvchi turlarini asrash Konvensiyasi ishtirotchilari konferensiysining 14-yig'ilishi (CMS COP14) bo'lib o'tadi.

Biz insoniyat ko'plab ekologik muammolar – iqlim o'zgarishi, suv resurslari tanqisligi, atrof-muhitning falokatli ifloslanishi, bioxilma-xillikning kamayishi va boshqa muammolarga duch kelgan zamonda yashayapmiz. Bu global muammolar tabiat va inson madaniyatining to'qnashuvni natisasida kelib chiqmoqda.

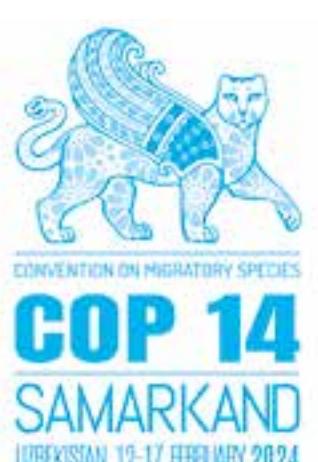
O'zbekiston biologik xilma-xilligi 27 mingdan ortiq turni (14900 tur umurtqasizlar, 715 tur umurtqalilar, 107 tur sut emizuvchilar, 467 tur qushlar, 61 tur sudralib yuruvchilar, 3 tur amfibiyalar, 77 tur baliglar, 11 ming tur o'simliklar, zamburug'lar, suvo'tlar, 8 foiz endemik turlar hisoblangan 4300 tur yuksak yovvoyi holda o'suvchi o'simliklari) o'z ichiga oladi. O'zbekiston Respublikasi Qizil kitobiga (2019)

206 hayon va 314 o'simlik turi kiritilgan.

Bugungi kunda yurtimizda 7 ta qo'riqxona, 3 ta milliy tabiat bog'i, 10 ta tabiat yodgorliklari, 12 ta buyurtmaxona va boshqalar faoliyat yuritadi. Ramsar konvensiyasi doirasida yangi tabiiy hududlarning xalqaro suv-botqoq yerlar ro'yxatiga kirtilganligi, mamlakatning 51 ta muhim ornitologik hududlarda inventariatsizsi va tavsiflash ishlari amalga oshirilganligini alohida ta'kidlash kerak.

Biologik xilma-xillikni saqlash bo'yicha birinchi Milliy strategiya va harakatlar rejasini O'zbekistonda hukumat qarori bilan 1998-yilda tasdiqlangan. Bu o'sha paytdayoq

COP 14 SAMARKAND

UZBEKISTON 12-17 FEBRUARY 2024

tegishli xalqaro tuzilmalar bilan hamkorlikni yo'iga qo'yish va mahalliy flora va faunani muhofaza qilish sohasidagi loyihalarni amalga oshirishda ko'mak olish imkonini berdi.

Xususan, mamlakatimiz Global ekologik fond (GEF), Jahon banki, Birlashgan Millatlar Tashkilotining Taraqqiyot Dasturi (BMTTD), BMTning atrof-muhit dasturi, UNESCO, Butunjahon yovvoyi tabiatni muhofaza qilish jamg'armasi, Mixail Zukrovning tabiatni muhofaza qilish jamg'armasi va boshqa xalqaro tashkilotlar bilan hamkorlik qiladi.

(Davomi 3-sahifada) »»»

Kuchli kengash, hisobdor va tashabbuskor hokim

(Davomi. Boshlanishi 1-sahifada).

2) Atrof-muhitni muhofaza qilish sohasida:

atmosfera havosini ifloslantiruvchi yoki unga bevosita ta'sir ko'rsatuvchi korxonalar va inshoatlar quriladigan joylar, chiqindilar ko'mib tashlanadigan joylar xalq vakilari roziligi bilan belgilanadi.

Mahalliy ahamiyatga molik bo'lgan kurort tabiiy hududlar, rekreatsiya zonalar, botanika va dendrologiya bog'lari, tabiat bog'lari ham faqatgina Kengashlar roziligi bilan tashkil etiladi yoki tugatiladi.

Ya'ni, bu boradagi qarorlar tegishli hudud aholisini tomonidan saylangan deputatlar fikrini inobatga olgan holda, kollegial tartibda qabul qilinadi.

Mazkur islohot, shubhaisiz, umummilliy boyligimiz bo'lmish tabiiy resurslarni arashashiga xizmat qiladi.

3) Shaharsozlik va transport sohasida:

shahar yo'lovchilar transportida yo'lovchi va bagaj tashish tariflari mahalliy Kengashlar tomonidan belgilanadi. Fuqarolarning alohida toifalari uchun imtiyoziy tariflar Kengash qarori bilan joriy etiladi.

Shuningdek, shahar yo'lovchi transportida yo'nalishlarni tashkil etish, yangi yo'nalishlar ochish, bekatlar, to'xtab turish va dispetcherlik manzillarini joylashtirish yerlari mahalliy Kengash bilan kelishilishi lozimgi belgilanmoqda.

Transport va muhandislik-teknika infratuzilmasi obyektlariga, tabiiy obyektlarga nom berish hamda ularning nomlarini o'zgartirish bo'yicha takliflar bevosita mahalliy Kengashlar tomonidan kiritiladi.

Bundan tashqari, ayrim toifadagi shaharsozlik faoliyati obyektlarini mahalliy ahamiyatga molik obyektlar sirasiga kirish ham mahalliy Kengashlar qarori bilan amalga oshiriladi.

4) Hudud infratuzilmasini rivojlantirish sohasida:

aholi punktlarining hududiy zonalari toifalariga mahalliy sharoitlardan kelib chiqib o'zgartirish kiritish, ichimlik suv ta'minoti va oqova suvlarni chiqarib yubarish bo'yicha xizmatlar uchun tariflarni tasdiqlash kabilar ham Kengashlar tomonidan amalga oshirilishi uzil-kesil hal etilmoga.

Ta'kidlash joiz, bu kabi vakolatlarining egasi etib mahalliy Kengashlarning belgilanishi jamiyat hayoti uchun muhim bo'lgan masalalarni aholi fikrini inobatga olgan holda xalq vakillari tomonidan hal qilish imkonini beradi.

Ikkinchidan, yillard davomida mahalliy Kengashlar zimmasiga yuklanib kelingan qator vakolat va funksiyalar tizimlashtirilmoqda.

Xususan, mahalliy Kengashlarga mahalliy hokimliklari, hududdagi davlat organlari va tashkilotlari hisobotlарini eshitishda mazmunan yaqin sohalarda o'zaro takrorlanuvchi vazifalar yuklanligi sababli ularni qayta ko'rib chiqish, maqbullahtirish hamda tizimlashtirish turishini mavjud edi.

Kengashlarning qonunchilikdagi vakolatlari tizimlashtirilmagan natijasida, mahalliy Kengashlar hokimliklari va qator davlat idoralarining yoki bu sohaga oid hisobot va axborotlari yiling qariyb yuzdan ortiq marotaba eshitishi lozim edi. Bu esa, mahalliy Kengashlarning ish yulamasini sun'iy ravishda oshirib, muhim vakolatlari esa nomigagina amalga oshirishiga sabab bo'layotgan edi.

Shu bilan birga ichki ishlar organlarining hududiy bo'limlari rahbarlari, ularning tarmoq bo'yicha o'rinosbarlari, shuningdek, mahallalardagi profilaktika inspektorlari ham mahalliy Kengashlarga alohida-alohida hisobot berar edi.

Shu sababli, farmon bilan Kengashlarning hisobot va axborot eshitishiga oid ayrim vakolatlari qayta ko'rib chiqilib, ular sohalar bo'yicha tizimlashtirildi.

Farmon bilan Kengashlar oldida tegishli huddudda faqatgina hokim, shuningdek, hududiy davlat organlarining birlinchi rahbarlari hisobdarligi belgilanishi kelgusida ushu rabbarlarning Kengash oldida ham siyosiy, ham professional mas'uliyatini yanada oshirishga xizmat qiladi.

Uchinchidan

"Kuchli Kengash, hisobdor va tashabbuskor hokim" tamoyili asosida qonunchilik hujjatlaridagi 100 dan ortiq vakolatlari mahalliy Kengash va ijroiya hokimiyyati o'tasida aniq taqsimlash yuzasidan takliflar ishlab chiqiladi.

Konstitutsiyaviy islohotlari natijasida 2024-yilgi saylov yukanlari bo'yicha, dastlab viloyatlar va Toshkent shahar Kengashlarida, so'ngra 2026-yildan e'tibor tuman (shahar) Kengashlarida Kengash raishlari va hokimlar alohida-alohida faoliyat yuritishi belgilandi.

Shu sababli, amaldagi qonunchilik bilan bugunga qadar mahalliy davlat hokimiyyati organlari zimmasiga yuklating umumiy vazifa va funksiyalarining mahalliy vakillik organlari va mahalliy ijro etuvchi hokimiyyat organlari o'tasida aniq taqsimlanishi belgilanmoqda.

Shunga ko'ra, Farmon bilan "yo'i xaritasi" tasdiqlandi va manfaatdor vazirlik va idoralariga Adliya vazirligi bilan birgalikda tegishli qonunchilikdagi vakolatlarni takomillashtirish bo'yicha takliflar ishlab chiqish topshirildi.

Takliflarni ishlab chiqishda – jamiyat manfaatlariga bevosita daxil qiluvchi masalalarni hal etishga xalq deputatlari

mahalliy Kengashlarining mas'ul ekanligi bilan birga, hokimliklarning hududni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishda tashabbuskorligini oshirishga ham alohida e'tibor qaratiladi.

To'rtinchidan, Kengashlarning o'z faoliyatini davlat hokimiyyati organlaridan mustaqil ravishda amalga oshirishi kaflatammoqda.

Xususan, endilikda: mahalliy Kengashlar zimmasiga vazifa va funksiyalar faqatgina qonun hujjatlari bilan yuklanishi;

davlat hokimiyyati va boshqaruvi organlari tomonidan mahalliy Kengashlar faoliyatiga aralashishga yo'il qo'yilmasligi;

kelgusida normativ-huquqiy hujjatlar loyihibarini ishlab chiqishda tegishli vazifalarni mahalliy vakillik organlari va ijro etuvchi hokimiyyat organlari o'tasida aniq belgilab borish;

amaldagi qonunchilikdagi mahalliy davlat hokimiyyati organlariga yuklatilgan va Kengashlar faoliyatiga xos bo'lmagan vazifalar ijsrosi bo'yicha mahalliy ijro etuvchi hokimiyyat organlari mas'ul ekanligi belgilanmoqda.

Usbu yangiliklar, shubhaisiz, mahalliy Kengashlarning faoliyatini faqatgina o'z saylovchilar va tegishli hudud manfaatini ko'zlagan holda amalga oshirishiga asos bo'lib xizmat qiladi.

Beshinchidan, Kengashlar samarali faoliyat yuritishi uchun zarur shart-sharoitlar va moddiy-texnika bilan ta'minlanadi.

Xususan, farmonga muvofiq xalq deputatlari viloyatlar, Toshkent shahar va tuman (shahar) Kengashlarini alohida-alohida bino bilan ta'minlash bo'yicha zarur choralar ko'rildi. Bunda:

birinchi bosqichda (2024-yilning 1-oktabriga qadar) – viloyatlar va Toshkent shahar Kengashlarini, ikkinchi bosqichda (2025-yil 1-dekabrga qadar) – tuman va shahar Kengashlarini bino bilan inshoatlar bilan ta'minlash bo'yicha choralar ko'rildi.

Buning uchun, Kengashlar joylashgani amalga oshirilishi Kengashlarning joylardagi aholi manfaatlarini himoya qilish, hal etilishi lozim bo'lgan masalalarga imkon qadar tezroq yechim topish, viloyat, tuman va shahar hokimining mahalliy Kengashlar oldidagi hisobdarligi, mas'uliyati va javobgarligini oshirishga, mahalliy davlat hokimiyyati darajasida bir-birini tiyib turuvchi mexanizmlar samarali ishlashiga xizmat qiladi.

Farmonda belgilangan vazifalarning amalga oshirilishi Kengashlarning joylardagi aholi manfaatlarini himoya qilish, hal etilishi lozim bo'lgan masalalarga imkon qadar tezroq yechim topish, viloyat, tuman va shahar hokimining mahalliy Kengashlar oldidagi hisobdarligi, mas'uliyati va javobgarligini oshirishga, mahalliy davlat hokimiyyati darajasida bir-birini tiyib turuvchi mexanizmlar samarali ishlashiga xizmat qiladi.

Ta'kidlash joiz, bu kabi vakolatlarining egasi etib mahalliy Kengashlarning belgilanishi jamiyat hayoti uchun muhim bo'lgan masalalarni aholi fikrini inobatga olgan holda xalq vakillari tomonidan hal qilish imkonini beradi.

Ikkinchidan, yillard davomida mahalliy Kengashlar zimmasiga yuklanib kelingan qator vakolat va funksiyalar tizimlashtirilmoqda.

ISSIQXONA – serdaromad ish

Tadbirkorlarga yaratilayotgan qulayliklar va soliq imtiyozlari biznes tarmoqlarini rivojlantirmoqda. Shu qatorda issiqxonalar ham ko'paymoqda. Jumladan, issiqxona tashkil etish va mahsulot yetishtirish bilan shug'ullanayotgan tadbirkorlar nafaqat ichki, balki tashqi bozorni ham sifati mahsulotlar bilan ta'minlab kelmoqda.

Paxtachi tumanida olti mingdan ziyod ix-cham va tejamkor, asosan tabiiy usulda isitiladigan issiqxona barpo etilgan. Aholi bu issiqxonalarda sabzavot va poliz eklinar, turli ko'katlar, ertapislar ekinlar yetishtirib, tomorqasidan yiliga uch-to'rt martagacha hosil oladi.

Burqut mahallasida "Zamonaviy issiqxona kompleksini tashkil qilish" loyihasi asosida eng yirik issiqxona "Ziyovuddin Invest Textile" MChJ faoliyat ko'sratmoqda. Bu yerda yiliga 4 ming tonna poliz yetishtiriladi.

- O'tgan yil boshida 52 hektar maydonda faoliyat boshlaganmiz, - deydi "Ziyovuddin Invest Textile" MChJ rahbari Abdurahmon Mo'minov. - Issiqxonada qishloq xo'jaligi mahsulotlari yetishtirish uchun Turkiya va Koreyadan zamonaviy asbob-uskunalar olib keldi. Ayni paytda issiqxonada 250 nafar doimiy ishsho mehnat qilmoqda. Korxonaning yillik ishlab chiqarish hajmi 23,5 milliard so'm bo'lib, o'tgan yil 2 million dollarlik mahsulot eksport qilindi.

Istiqbol mahallasida yashovchi Alisher Yo'ldoshev tomorqasining 20 sotixida issiqxona tashkil

qilgan. Bu yerda 4 nafar ishchi doimiy ish bilan band. Issiqxonadan yiliga uch martagacha hosil olinadi. Hozir sarimsoqpiyoz, piyoz va turli ko'katlar parvarishlanmoqda. Keyin pomidor, bodring, bulg'or qalampiri yetishtiriladi. Omilkor tomorqachi yiliga 150 million so'mgacha daromad qiladi.

Dobusqal'a mahallasida istiqomat qiluvchi Bobonor Berdiyorov esa tomorqasidagi 4 sotixli issiqxonada to'mchilatish usulida qulupnay parvarishlayapti.

- Qish fasli bo'lishiga qaramay, hosilimiz pishdi, - deydi B.Berdiyorov. - Qulupnayni mahalliy bozorglarga har uch-to'rt kunda olib chiqib, kilosini 150-200 ming so'mgacha sotyapmiz. Shu orqali issiqxonadan 30-35 million so'm daromad qilamiz. Issiqxonada qulupnay yetishtirish aucha qulay. Chunki tashqarda ekilgan qulupnayga ishlov berish bir qator qiyin-chiliklarni tug'dirdari. Hosil yerga tegib turishi natijasida hosilning bir qismi chirib ketardi. Issiqxonada esa bu muammolar yo'q, ko'chatlar orasida birorta begona o't o'smaydi. Bundan tashqari, issiqxonada limon ham o'stiramiz.

F.RO'ZIBOYEV.

BUTAKI!
2023- yil yakunlariga ko'ra, Samarqand viloyatida aholi hisoblangan yalpi hududiy mahsulot hajmi 17 801,6 ming so'mni tashkil etdi va 2022 yilga nisbatan 3,4 foizga o'sdi.

Prezidentimizning tegishli qarori bilan joriy yilning 1-yanvaridan boshlab fuqarolar davlat pensiyalarini olish uchun Davlat xizmatlari markazi yoki Yagona interaktiv davlat xizmatlari portali orqali murojaat qilishi yo'iga qo'yildi.

Qonunchilikka ko'ra, davlat pensiyalarini tayinlanganidan keyin fuqarolar shaxsiy jamg'arib boriladigan pensiya hisobvarag'i idagi mablag'ni Yagona interaktiv davlat xizmatlari portali yoki Xalq bankining mobil ilovasi orqali olishi mumkin bo'ladi. O'z navbatida budgetdan tashqari Pensiya jamg'armasining tuman yoki shahar bo'limlari tomonidan fuqaroga mablag'ni olish huquqini beruvchi sertifikat berish tartibi bekor qilindi.

Bundan tashqari, 2025-yil 1-martdan boshlab fuqarolarga yoshta doir pensiyalarini ular qonunchilikda belgilangan pensiya yoshta to'lishi munosabati bilan

Samarqand tumani markazida joylashgan kasb-hunar maktabi imkoniyati cheklangan shaxslar uchun ixtisoslashtirilgan. Bu yerda aqlida, tayanch harakatida, shuningdek, eshitishi va gapirishi da nuqsoni bo'lgan o'quvchilar kasb-hunar o'rganadi.

Imkoniyati cheklanganlarning imkoniyati tor emas

NOGIRONLIGI BO'LSA-DA, ISHSIZ EMAS

Bu muassasa 2020-2021-o'quv yilida maxsus ixtisoslashtirilgan kasb-hunar kolleji negizida tashkil etildi.

- Ayni paytda bu yerda 246 nafar o'quvchisi, - deydi maktab direktori Alisher Bo'itakov. - Ular uchun zarur sharoitlarga ega turarjo, oshxona, kutubxona, sport zal, sinfonalar,

o'quv-amaliyot ustaxonalari xizmat ko'rsatayti. 30 dan ortiq to'garaklar faoliyat yuritadi. O'quvchilarning o'quv va ishlab chiqarish amaliyotini o'tashi, kasb-hunarni o'rganishini maqsad qilib 20 ga yaqin korxonalar bilan hamkorlik shartnomalar imzolaganmiz. O'tgan yili maktabni tamomlagan bitiruvchilarning aksariyati shu korxonalarga ishga joylashdi. O'zi yashaydigan hudduda hunarmandchilik ustaxonasi oshib, o'zini o'zi band qilgan bitiruvchilar ham talaygina. Kasb-hunar maktabida ta'lim olayotgan yoshlarning imkoniyati cheklangan, ammo yurtimda ular uchun keng imkoniyatlar yaratilyapti.

Faqat ularga yo'il-yo'riq ko'rsatish lab etiladi.

O'ZIM O'QIGAN MAKTABLARGA HOMIYLIK QILAMAN!"

Kasb-hunar maktabi o'quvchilar orasida nafaqat Samarqand, balki Jizzax, Navoiy, Buxoro, Qashqadaryo va Surxondaryo viloyatlaridan ham kelib ta'lim olayotgan yoshlarni.

- Chiroqchi tumanida tug'ilganman, - deydi Oybek Xushvaqtov. - Shu tumanida 19-maxsus maktab internatsiya o'qiganman. U yerdagi ustozlarim duradgorlikka bo'lgan qiziqishimni bilib, Samarqandagi ixtisoslashtirilgan kasb-hunar maktabida o'qishni davom ettirishimni maslahat berdi. Bu yerda barcha sharoitlarni yaratilgan. Maktabdagidagi ustaxona, shuningdek, mebel ishlab chiqarish korxonalarida o'lyotaygan amaliyot darslarida stol-stul, so'ri, kontaxta va boshqa jihatlarni yashash o'rnatilgan.

- Chiroqchi tumanida tug'ilganman, - deydi Oybek Xushvaqtov. - Shu tumanida 19-maxsus maktab internatsiya o'qiganman. U yerdagi ustozlarim duradgorlikka bo'lgan qiziqishimni bilib, Samarqandagi ixtisoslashtirilgan kasb-hunar maktabida o'qishni davom ettirishimni maslahat berdi. Bu yerda barcha sharoitlarni yaratilgan. Maktabdagidagi ustaxona, shuningdek, mebel ishlab chiqarish korxonalarida o'lyotaygan amaliyot darslarida stol-stul, so'ri, kontaxta va boshqa jihatlarni yashash o'rnatilgan. Kelgusida o'zim kichikroq ustaxona tashkil etish, uning faoliyatini kengaytirib, katta korxonaga aylantirish niyatim bor. Asosiyasi, men kabi qynalgan bolalarga yordam ko'rsatishni, o'zim o'qigan maktablarga homiylik qilishni ma

"Ipak yo'li" "top – 1000" talikka kirish yo'lida

"O'zbekiston - 2030" strategiyasi jamiyatimizdagi barcha sohalarni qamrab olgan muhim hujjat, yaqin kelajakka qaratilgan milliy taraqqiyotimizning das-turulamali hisoblanadi. Unda ta'lif yo'nalihi, xususan, olyi ta'lifning keyingi rivojlanish bosqichiga ham alohida e'tibor berilgan.

Jumladan, hujjatda olyi ta'lifga qamrovni kengaytirish, olyi ma'lumotli mutaxassislar tayyorlash sifatini oshirish vazifasi bor. Unga ko'ra, mazkur davrda 30 ta olyi ta'lif muassasining ta'lif dasturlarini xalqaro akkreditatsiyadan o'tkazish, "top-500"ga kiradigan xorijiy universitetlar bilan hamkorlikda kamida 50 ta qo'shma ta'lif dasturi asosida "ikki diplomli tizim"ni joriy etish, 10 ta muassasining dunyoning eng nufuzli "top-1000" olyi ta'lif tashkilotlari reytingiga kiritish nazarda tutilgan. Bu vazifalar "Ipak yo'li" turizm va madaniy meros xalqaro universitetining maqsadlari bilan mushtarakdir.

Misol uchun, o'tgan vaqtida universitetimiz Vazirlar Mahka-

masining 2019-yil 7-iyundagi tegishli qarori bilan tasdiqlangan "Davlat ta'lif muassasalarini hamda nodavlat ta'lif tashkilotlari attestatsiyadan va davlat akkreditatsiyasidan o'tkazish tartibi to'g'risida"gi nizom asosida akkreditatsiyadan o'tib, milliy sertifikatga ega bo'ldi. Navbatdagi qadam xalqaro attestatsiya hamda akkreditatsiyadan o'tib, dunyodagi "top-1000" talik qatoriga kirish bo'ldi. Hozir universitetda shu yo'nalihsda zarur tashkil ishlar amalga oshirilmoga.

Bundan tashxari, muassasamizning "O'zbekshunoslik" ("Uzbek Studies") kafedrasida xorijiy mamlakatlarning yetakchi universitetlari bilan hamkorlikda qisqa intensiv ma'ruzalar tashkil qilish, qo'shma tadqiqotlar o'tkazish belgilangan. Yurtimizning boy ilmiy, tarixiy, madaniy va ma'nnaviy merosini o'rganishga qiziqishi yuqori bo'lgan xorijiy ta'lif va ilmiy tashkilotlarda ham "O'zbekshunoslik" kafedrasini faoliyatini yo'iga qo'yish rejalashtirilgan.

Jo'liboy ELTAZAROV,
"Ipak yo'li" turizm va madaniy meros xalqaro universiteti birinchi prorektori, professor.

(Davomi. Boshlanishi 1-sahifada).

O'zbekiston oldida hali ham juda jiddiy ekologik vazifalar, jumladan, o'simlik va hayvonot dunyosining noyob turlarini saqlash bilan bog'liq vazifalar turibdi. Masalan, Xalqaro tabiatni muhofaza qilish ittifoqi hisob-kitoblariga ko'ra, Sharqiy Yevropa, Shimoliy Osiyo uchun tabiatni muhofaza qilish xalqaro ittifoqi (IUCN ROVECA) O'zbekistonda uchradigan 46 tur hayvon va 16 tur o'simlik global miqyosda yo'qolib ketish xavfi ostidagi turlar hisoblanishini qayd etadi.

O'zbekiston Respublikasi atrof-muhitni muhofaza qilish sohasidagi bir qator xalqaro konvensiyalar va protokollariga, jumladan, ko'chib yuruvchi yovvoyi hayvonlarning turlarini saqlash bo'yicha Konvensiyaga qo'shilgan va ratifikatsiya qilgan.

CMS Konvensiyasi (Bonn Konvensiyasi deb ham nomlanadi) 1979-yilda Germaniyaning Bonn shahrida qabul qilingan. 133 mammakat ishtirokchi bo'lgan mazkur konvensiyani O'zbekiston 1998-yilda ratifikatsiya qilgan. Mamlakatim ko'chib yuruvchi ko'plab hayvonlar, jumladan, qor qoploni, Buxoro bug'usi, qulon, jayron, qizilg'oz, oq turna va boshqalarning areali hisoblanadi. "Qizil kitob"ga kiritilgan hayvonlar

"TABIAT CHEGARA BILMAYDI"

migratsiya yo'llarining yurtimiz hududi orqali o'tishi, ko'chmanchi qushlar uchun dam olish va qishlash joylari bo'lgan suv havzalarining mavjudligi O'zbekistonning jahon biologik xilma-xilligini saqlashdagi ahamiyatini oshiradi.

Shu paytgacha bunday forum MDH davlatlarida o'tkazilmagan. Har uch yilda bo'lib o'tadigan xalqaro yig'ilishda yashash joylarini saqlash va tiklash, shuningdek, haddan tashqari ekspluatatsiya, yashash joylarining yo'qolishi va bo'linib ketishi, iqlimning iflosanish va o'zgarishi kabi tahidlar muhofama qilinadi.

Konferensiya arafasida Samarcand davlat universitetida «Markaziy Osiyo migratsiya yo'li» (CAF) ishchi guruhi a'zolari bo'lgan tabiatni muhofaza qilish tashkilotining uchrushuvi bo'lib o'tadi.

O'zbekiston qushlarni muhofaza qilish jamiyatni va uning Samarcand filiali tashabbi bilan o'tkaziladigan uchrushuva qushlarning migratsiya yo'llari va ko'chib yuruvchi qushlar turlari bo'yicha 17 na-far xalqaro ekspert, jumladan qushlarni muhofaza qilish Butunjahon Assotsiasiyasi (Buyuk Britaniya va Belgiya), Bombey tabiatshunoslik jamiyatni (Hindiston), dala ornitologiyasi guruhlari (Shri-Lanka), Qirolik tabiatni himoya qilish jamiyatni (Buyuk Britaniya), Nepal qushlarni muhofaza qilish xizmati, Qozog'iston bioxilma-xillig-

ini saqlash assotsiasiysi vakillari ishtirot etadi.

Ta'kidlash lozimki, Samarcand davlat universiteti rektorining alohida e'tibori tufayli universitetimizda "Yovvoyi hayvonlarni muhofaza qilish markazi" tashkil etilgan. Asosiy maqsadi o'simlik va hayvonot dunyosining ko'plab turlarining hozirgi holati va maqomini monitoring qilish bo'lgan markaz ishida nafaqat yurtimiz zoolog, botanik, ekolog olimlari, balki xorijiy davlatlarning mutaxassis olimlari ham ishtirok etmoqda. Turli xalqaro fondlar, institutlar va tabiatni muhofaza qilish tashkilotlari bilan hamkorlik yo'iga qo'yilgan.

O'zbekiston – bu bir paytlar mavjud bo'lgan va dunyoga ko'plab moddiy va nomoddiy madaniyat yodgorliklari tu-hfa etgan buyuk sivilizatsiyalar vorisigina emas, balki o'ziga xos noyob tabiat, biologik xilma-xillikka va ehtiyyotkorlikka munosabatda bo'lish va e'tibor talab qiladigan nozik ekotizimga ega bo'lgan yirik mintaqadir.

Abdurashid JABBOROV,
Samarqand davlat universiteti zoologiya kafedrasini mudiri,
O'zbekiston qushlarni muhofaza qilish jamiyatni Samarcand filiali raisi.
Asolat HAMIDOVA,
universitet zoologiya kafedrasini katta o'qituvchisi.

Yangi kitoblar**Tarixiy roman
ixlosmandlariga
tuhfa**

Taniqli ijodkor Salomat Mamatqulova "Qal-bimdagi Vatan", "Hukmdorning buyuk armoni", "Yalango'sh tutgan yo'lbars" kabi tarixiy janrdagi romanlar muallifi sifatida kitobxonlarga yaxshi tanish. Yaqinda ijodkorning "Qashqir changalidagi qiz" nomli romani nashrdan chiqdi.

Kutilganidek, ijodkor ushbu asarda ham tarixga murojaat qilgan. Unda yurtimizda o'tgan asrning boshida yuz bergan qonli voqealar, mustamlaka iskanjasiga tushib qolgan Turkiston, yurt- dan bosh olib chiqib ketishiga majbur bo'lgan ajdodlarimizning fojiali taqdiri qalamga olingan.

1920-yil. Bir necha kundirki Buxorodan har xil vahimli gap-so'zlar. G'ijduvon yaqinida joylashgan so'lim qishloq Sokmariga ham yetib keldi. Qishlooda bu "aborot"ni Rafiq jinni yo'g'on kaltak - cho'bir otini minib, yirtiq yaktagini shamolda hilpiratgancha ko'chama-ko'cha tarqatdi. Shu lahzadan qishloqda ming yillik udum buzildi. Ko'plar qatori qishloqdan ketayotganlar safiga qo'shilgan Ravshan va Manzura ota-onasi bilan xayrlashib, yo'liga chiqdi. Ular qishloqdan chiqar ekan, Ravshan egilganicha yerdan ikki siqin tuproq olib, ro'molchasiq tugib oldi. Bu paytda xotini Manzura homilador edi. Bosqinchi dushmanidan, bolshevikkordan qochib, Amir Olimxon ortidan ketayotganlarning son-sanog'i yo'q edi..."

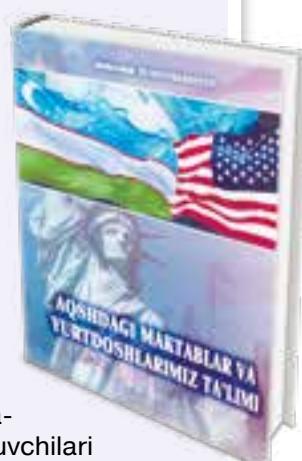
Asardagi ziddiyati voqealar ana shunday boshlanadi. Manzura bilan Ravshanning boshiga mislsiz ko'rgulklar tushadi. Ikki oy davomida ming bir azob uqubat bilan daryo bo'yiga yetib kelishib, daryodan endi Afg'oniston tomoniga o'tamiz deganda Manzurani dard tutib, ular orqaga qaytishiga majbur bo'lishadi. Daryo bo'yalarida yashovchi ko'chmanchi xalqlarga mansub Qaynar chol bilan Halima kampirning o'tovida ko'zi yorib, bir o'limdan qolgan, holdan toyagan Manzura o'g'ilchasi bilan uch kungina birga bo'lib, shundan keyin ko'z oshib ko'rgan go'dagidan manguga judo bo'ladi. Ularning orqasidan dushman quvila kelayoutgan edi. Dushmanidan qochib daryoning narigi tarafiga o'tib ketishadi.

Asarning har bir bobi ziddiyati voqealarga to'la. Asar yakunida Manzuraning Eron tonomlarda fojiali o'lim topgani, Ravshan esa keyinchalik vatof etib, ayolini yongiga dafn etilganigacha bo'lgan voqealar o'quvchi diqqat-e'tiborini qamrab oladi. Yozuvchi unda yigirmanchi asr o'zbek romanchiligi an'alaridan unumli foydalangan. Bu ham o'sha davr tarixini ochib berishda ijodkorning chinakam iste'dodini ko'rsatadi. Ushbu kitob badiiy adabiyot, xususan, tarixiy janrdagi roman ixlosmandlariga ajoyib tufta bo'idi.

Dilbar VOSEYEVA.

**AQSh
maktablarida
o'quvchilarga
shaxsiy yuridik firma ochish
taklif etiladi**

Bugungi zamonaviy ta'lrimiz o'qituvchidan doimiy izlanishni, o'quvchilardan mustaqil fikrashini talab etadi. Shu o'rinda AQSh maktablarini yangi texnologiyalarning o'chog'i, deyish mumkin. Bu yerda har bir yangilik amaliyotga tez tatbiq etiladi.

Ushbu fikrlar Abduvohid Xudoyerberdiyevning yaqinda chop etilgan "Amerikadagi maktablar va yurdoshlarimiz ta'limi" nomli risolasidan o'ren olgan. Amerikada yashab, ijod qilayotgan vatandoshimiz okeanorti mamlakoti va uning ta'lim tizimi haqida fikr yuritib, u yerdagagi maktablar, o'qitish usullari haqida ma'lumot beradi.

Amerika Qo'shma Shtatlari marta maktablarida turli o'ynilar shaklida tashkil etiladi va bu o'ynilarda o'quvchilar Amerikan Kolumb bilan, radi-oni Popov bilan kashf etadi. Bu maktabdagagi murakkab va zerikarli mavzularni o'quvchini o'qishdan bezdirmasdan o'rgatishning eng yaxshi usuli hisoblanadi. AQSh maktablarida jamiyatshunoslik fani o'qituvchilar onlayn o'yinda o'quvchilarga shaxsiy yuridik firma ochishini taklif etadi. Shunday qilib bolalar fuqarolik jamiyatini asoslarini o'rganishadi.

Mualif risolada "sehrli diyor"ga ko'chib kelib, vaqtincha yoki muqim yashayotgan yurdoshlarimizning farzandlari bu muhitga qanday moslashayotgani, churuk bilim va zamonaviy texnologiyalardan xabardor bo'layotgani bilan birga, ularni ota yurtga muhabbat ruhi-da tarbiyalash, kelajaka unga nafi tegidigan insonlar qilib voyaga yetka zilozimligini uqtiradi. Bugun ushbu mamlakatda yashayotgan 150 mingdan ziyod o'zbekistonliklarning farzandlari ta'limi bilan shug'ullanishda AQShdag'i o'zbek jamiyatni tomonidan olib borilayotgan ishlarni e'tirof etadi, tajribali mutaxassis sifatida o'z tavsiyalari ni beradi.

MUASSIS: Samarqand viloyati hokimligi

Bosh muharrir: Farmon TOSHEV

Gazeta O'zbekiston matbuot va axborot agentligining Samarqand viloyat boshqarmasida 2024-yil 30-martda 09-01 raqam bilan ro'yxatga olingan. Nashr 100. Indeks 438. 12 711 nusxada chop etildi. Buyurtma 75. Hajmi 2 bosma taboq, bichimi A-2

Gazeta haftaning seshanba, payshanba va shanba kunlari chiqadi.

QABULXONA: (66) 233-91-51, **REKLAMA VA E'LONLAR:** (66) 233-91-56

BO'LIMLAR: (66) 233-91-57, 233-91-58, 233-91-59, 233-91-61

MANZILIMIZ: 140100, Samarqand shahri, Ulug' Tursunov ko'chasi, 80-uy, Matbuot uyi.

Alisher Navoiyning she'riyat gulschanini sayr etar ekanmiz, jozibali, rangin ramzlarga burkangan, tashbeh, istiora, tajnis, tanosib va shu kabi badiiy so'z vositalarining hayratomuz poetik olamiga duch kelamiz. Bu olam shu qadar go'zal, teran va bepoyonki, muxlisni beixtiyor o'z quvvai hofizasiga chorlayveradi. O'zbek adapbiyotida ulug' shoiring poetik kazinasidan bahra olib, o'z she'rlarida uning an'analarni davom ettiradigan ijodkorlar anchagini. Shulardan biri hozirgi zamona o'zbek she'riyati rivojiga munosib hissa qo'shgan O'zbekiston Qahramoni, O'zbekiston xalq shoiri Erkin Vohidovdir.

Shoir o'zining nafaqat q'azal, balki barmoq vaznida yaratgan she'rlarida ham Hazrat Navoiyning poetik obraz yaratishdagi badiyatini yuksak mahorat bilan aks ettra oldi. So'zimizning isboti o'laroq quyida ko'z va ko'ngil poetik obrazlari vositasida lirik qahramonga tegishli lahzalik kechinma, oniy ruhiy holatning Navoiyona tasvirini ko'rib chiqamiz.

Ko'z ko'rар yuzingni-yu ko'nglimi meni rasvo qilur,

Zor etar ko'nglimi ko'z, bag'rimni gon aylar ko'ngil.

Nogahon oshiq ko'zi birinch bo'lib ma'shuqa jamolini ko'rib qoldiyu bechora oshiq ko'ngilning malomatlaridan baloga qoldi. Chunki g'olib bo'lgan ko'z ko'ngilni g'arib va notavon holatga solib qo'ydi. Bundan g'azabga tushgan ko'ngil oshiqning bag'ri qonga aylanirdi.

Erkin Vohidovning mazkur she'ri xuddi shu holatning mantiqiy davomiday taassurot uyg'otadi. Ko'z va ko'ngil poetik obrazlari ning talashishi shu darajaga yetdiki, natijada ular o'rtaida ma'shuqani qizg'anish, rashk va hasad paydo bo'ldi. O'z-o'zidan ayonki, rashk va hasad bor joyda albatta, janjal, xunrezlik bo'ladi. Buning oqibatida esa jonning tinkasi qurib, halovat bilazildi. Kurashda yaralangan, majruh bo'lgan dil go'yo anorning donasidek qip-qizil qonga aylanadi. Har ikkala shoirda ham ko'z, ko'ngil, jon poetik obrazlari vositasida haqiqiy oshiqqagina xos bo'lgan vafo, sadoqat tuyg'ulari tajassum etilgan.

Jonu dil xunrezlik aylab

Bo'ldi oixir tilka jon,

Dil esa majruh, anorning

Donasidek qontalosh.

Aslida kun bilan tuning o'ren almashinishi tabiat qonunlaridan biridir. Bu jarayonni hamma ham alohida e'tibor berib kuzatib o'tirmaydi. Biroq Hazrat Alisher Navoiyning ushbu mashhur shohbaytini o'qiganidan so'ng, muxlis lirik qahramonning kechimnalari tuyish barobarida bu ajib tabiat hodisasini shunday osongina anglab oladi.

Orazin yopgach, ko'zimdan sochilur

har lahza yosh,

Bo'yakim paydo bo'lur yulduz,

nihon bo'lg'ach quyosh.

**Istadim sayr
aylamoqni, men g'azal
bo'stonida**

Ma'shuqa yuzini berkitgach, oshiqning ko'zlaridan har lahzada sochilayotgan yoshlari, quyosh botib, osmon uzra qorong'ulik o'z sepiini yogyach, paydo bo'igan yulduzlarining har tarafga patirlab yoyilib ketishiga o'xshatiladi. Bu yerda quyosh atmosfera ma'nosidan tashqari shaffoflik, nur, yog'du, mehr va iliqqlik o'zida jamlagan badiyi timsol, ya'ni ma'shuqning yuzi sifatida talqin etilmoqda. Baytdan anglashilgan asl ma'no ham shunda. Tilimizda "yuzidan nur yog'iladi", "chehrasi ochiq" kabi iboralarining tez-tez ishlatalishi bejiz emas. Bu obrazning Erkin Vohidov she'rlarida qanday talqin etilganligini quyidagi misralar misolda ko'ramiz:

Parda ichra oftobim,

Yonida men nurga zor,

Tashnaman, qirq'og'dadurman –

Bunda daryo bir qadam.

Shoir she'rnini o'qiyotgan muxlisning ko'z oldida oqayotgan daryo, poyonsiz osmon uzra quyoshning bulutlar orasiga berkinishi kabi tabiat peyzajini chizish bilan bir vaqtida muhabbat nurinining taftidan bebebora, ishq sharobidan ichishga tashna oshiqning nochor ahvolini ham namoyon etadi. Shoirlarning tabiat qonuniyatlarasi asosida yuksak badiiy yaratib inson holatini ana shunday poetik obrazlarda ifodalab berishi, bu chinakam topilma, chinakam mahorat.

Yuzing visolig'a yetsun desang

ko'ngullarni,

Sochingdin boshdin oyoq chin ila

shikan qilg'il.

Ayrilik azobidan qiyinalib, ma'shuqaga bo'igan muhabbati yo'liida ranj chekayotgan oshiqning ko'ngili aftodahol, xokisor.

Ma'shuqaning muhabbati esa yetishib bo'lmas darajada yuksak. Oshiqning nazdida ma'shuqanining "chin" – o'ram-o'ram, "shikan" – ilgakli, zanjirsimon o'rim sochi oshiqning vasiliga yetkazuvchi bir vositadir. Azal-azaldan soch go'zallikning badiiy timsoli bo'lish bilan birga uning aksi, ya'ni bu go'zallikka giriftor bo'lgan oshiqning "qora kun"lari, har tarafga to'zg'ib ketgan, yig'ib bo'lmaydigan parishon o'ylari, ma'lum bi vaqtlardagi qiyognog'i, azoblarining ramzi sifatida ham talqin etiladi. Erkin Vohidov she'ridagi lirik qahramon, oshiq hayron, u ma'shuqanining muhabbat domiga qanday qilib tushib qoldi? Mustahkam, pishiq qilib o'riltgan ma'shuqa soching har bir toslasi go'yo oshiq jonini fath etish uchun band qilib qo'yilgan. Nahotki bechora oshiqning shirin joni arqonan day chayir, zanjirjordagi mustahkam o'rim sochiga emas, uning birgina tolsiga bog'lanib, qimrlayolmay zuzoqqa tushsa. Biroq oshiq bundan xafa emas.

Ayt, bu soching tolasimu,

Jon ipin bir bandimu,

Yoki soching tolasiga

Jon ipim bog'landimu?

Quyidagi baytda oshiq ma'shuqaga seni

juda yaxshi ko'raman, enga bo'lgan muhabbatining chek-chegarasini yo'q, sadoqatimni qanday isbotlasam ekan, qasam ichaman. Bilaks, sening menga bo'igan vafodorliging chinni, yolg'omni, deb so'rab o'tirmaydi. Bu sadoqatini begonaning yuziga qaramaslik, o'z yoriga ham begona ko'zning nazari tushmasligi bayonida ishora etadi. Badiiyatning Navoiy qalami chizishi mumkin bo'igan jilvasi ana shunday hayratlanarli:

O'zgalar husni tamoshlo aylasam chiqsun ko'zim, O'zga bir ko'z hamki husningni tamoshlo aylasa.

Erkin Vohidov misralaridagi izhori ishq yanada hayratlanarli. Qizig'ishundaki, endi lirik qahramon o'z yorini begona ko'z, begona nazar tugul, hatto o'z-o'zidan ham qizg'anadi. Yorning go'zal chehrasiga nogoh ko'proq tikilib qolgan ko'zing bu holatidan ham ko'ngli bezotvalanadi:

Seni yotlar tugul hatto – Qilurman rashk o'zimdan ham, Uzoqroq termilib qolsam Bo'urman g'ash ko'zimdan ham.

Ikki yuksak qalb egasi bo'igan shoirlarning yashagan davri orasida besh asrdan ko'proq vaqt bo'ri. Biroq ularni bir-biriga yaqinlashgan, bir-biriga bog'lab turuvchi shunday mushtakidir. Garchand, o'zini Alisher Navoiyning yonida turishga haqli emas, deganda uning ana shunday ma'naviy zararini o'ylagan edim. Ba'zan "dugona, bugun shahar borib kelamiz, ayam uyda bo'lmaydi, gashtakka ketgan", degan galarni eshitapmiz.

- Biz har 15 kunda "Damas" haydovchilar bilan gashtak o'ynaymiz, - deydi tanishim. - 400 ming so'mdan o'rta ga tashlaymiz va tadbir o'tkazuvchining qo'liga beramiz. To'g'risi, gashtak "kassa" vazifasini o'taydi. Uni faqat uyd qilamiz. Dasturxonni ham juda bezatib yubormaymiz. Xillas, bu tadbir ommalashib ketyapti. Suhabat bo'ladimi, "kassa" o'rnni o'taydimi, diy-dor bo'ladimi, aqlli odamlarning anjumanlari, avvalombor, o'zlariga zavq va ma'no berishi, atrofdigilarga va farzandlarga ibrat bo'lishi zarur. Gashtakchilar ana shu qoidani unutmasa bas.

Husniddin XOLDOROV, Payariq tumani. ISSN-201667X

**"Gap-gashtak" vaqt
o'g'risigina emas**

oshirib, 500 ming so'm qilamiz.

Tadbirimizda doimo mana shu

yerda o'tkazishni taklit qilaman.

Uydagi gashtak ortiqcha tashvish:

supur-sidir, qozon-tovoq, bola-

chaqa ham bezova bo'ladni.

Alisher Ravshanov degan hamq-

ishlog'im bor. Bu akamiz ber umr

dehqonchilik bilan shug'ullanlangan.

Bir etak bola-chaqa bilan yashaydi

va 25 soxit yerda tokchilik bilan

shug'ullanadi. Uzum yetishitardi,